

HADELAND

Handlingsplan med budsjett 2021

for Regionrådet for Hadeland - Interkommunalt politisk råd

HADELAND

Innhold

1. Innledning	3
2. Om Regionrådet for Hadeland IPR	5
3. Økonomiske rammer	6
4. Satsingsområder:	8
Hadeland – nært og naturlig	9
Påvirkning og samfunnskontakt	10
Samferdselsprosjekter/ Stor-Oslo Nord	10
Stedsutvikling	11
Næringsutvikling	11
Næringsstrategi	11
Festivalsamarbeid	12
Drift av Regionrådet for Hadeland, Hadelandstinget og planarbeid	13
Hadeland Utvikling	13
5. Budsjett 2021	14

HADELAND

1. Innledning

Hadeland har lang historie med regionalt samarbeid. I regionen er det mange interkommunale samarbeidsordninger og et godt etablert samarbeid gjennom Regionrådet for Hadeland IPR. Fra 2003 har regionrådet hatt en fast ansatt administrativ leder og årlige budsjetter finansiert av kommunene og fylkeskommunen.

Handlingsplan 2021 er et overordnet styringsdokument. Formålet er å beskrive de viktigste utviklingstrekkene, satsingene og mulighetene for samarbeidet mellom Hadelandskommunene dette året. Den skal også vise et overordnet budsjett for 2021.

Regional Plan for Hadeland 2015-21 er en overordnet plan som skal gi strategiske føringer for samfunnsutviklingen i regionen innenfor de tema planarbeidet konsentrerer seg om. Planen skal legge til rette for felles ønsket utvikling på Hadeland. Den skal bidra til at regionen blir et sted hvor det er godt å vokse opp, bo og drive næringsvirksomhet. Tettsteds- og boligutvikling, næringsutvikling, kompetanse og samferdselsspørsmål er strategisk valgte tema som krever samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer, kommuner og regioner. Planen sier noe

HADELAND

om Hadelands strategiske geografiske plassering i forhold til Oslo og et felles bo- og arbeidsmarked med Oslo, Gjøvik, Hønefoss og Gardermoen.

Planen har regional status, slik at den blir lagt «til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen». (Plan – og bygningsloven § 8-2). Denne bør revideres i 2010, for å vise framtidige satsinger, retning og tiltak for å nå mål om befolkningsvekst og næringsvekst for Hadelandskommunene.

Fra 1.1.2020 ble Hadelandskommunene delt mellom to fylker. Gran hører til Innlandet fylkeskommune og Lunner og Jevnaker hører til Viken fylkeskommune. Det å være en grenseregion delt mellom to fylker vil by på noen utfordringer, men også muligheter. Hadelandskommunene signaliserte tidligere at de ønsker et fortsatt tett regionalt samarbeid.

I 2020 undersøkte Hadeland om Ringeriksregionen var interessert i en regionforstørring sammen med Hadeland. Det ble konkludert at det ikke var aktuelt fra Ringeriksregionens side.

I november 2020 bestemte Jevnaker kommune seg for å gå ut av Regionrådet for Hadeland IPR, og kun ha formelt regionalt samarbeid med Ringeriksregionen. Det betyr at det formelle regionale samarbeidet på Hadeland fom 2022 kun er mellom Gran og Lunner. Det vil derfor i perioden frem til neste kommune og fylkestingsvalg være en kombinasjon av sterkt samarbeid og satsinger mellom Gran og Lunner i tillegg til å se på mulig regionutvidelse sørover, nordover eller østover. Det skal også ses på potensialet i regionsamarbeidet i forhold til øvrig interkommunalt samarbeid.

HADELAND

2. Om Regionrådet for Hadeland IPR

Regionrådet for Hadeland IPR er et politisk samarbeidsorgan for kommunene Gran, Lunner og Jevnaker kommune. På grunn av føringer i ny kommunelov har Regionrådet nå nytt navn: «Regionrådet for Hadeland – Interkommunalt Politisk råd (IPR)». Kommunelovens § 18 om interkommunalt politisk råd er førende for arbeidet til rådet.

Rådet består av tre folkevalgte representanter fra hver av kommunene. Ordfører skal være en av representantene. Valg av representanter, med vararepresentanter, skjer etter forholdstallsprinsippet i den enkelte kommune.

Rådmennene i de tre kommunene møter i rådet med samme rettigheter som i kommunestyrene.

Som beskrevet i de tidligere partnerskapsavtalene mellom kommunene og Oppland fylkeskommune er regionrådet også et beslutningsorgan for partnerskapsavtalen. Derfor har Oppland Fylkeskommune deltatt i regionrådene med to politiske representanter fra fylkesutvalgsnivå, en fra posisjonen og en fra opposisjonen. Det har også møtt en fast administrativ representant. Etter at Lunner og Jevnaker ble en del av Viken fylkeskommune og Gran ble en del av Innlandet fylkeskommune fra 1.1.2020 er den fylkeskommunale deltakelsen slik: Innlandet FK har to representanter i Regionrådet for Hadeland IPR fra fylkesutvalgsnivå. Viken FK har med to representanter fra fylkestinget og en fylkesråd.

HADELAND

I reglementet står det følgende om Regionrådets mandat:

- *Rådet skal arbeide med saker som er av felles interesse for kommunene og fylkeskommunen og være et samarbeidsorgan for utvikling av regionale strategier og planer.*
- *Å fremme regionens interesser overfor fylkeskommunene og statlige organer skal være et prioritert område. Målet skal være å skape gode levekår og utviklingsmuligheter for de som bor og har virksomhet i regionen.*
- *Rådet skal kunne gi uttalelser i saker som er viktige for regionen.*
- *Rådet kan samordne utviklings- og utredningsarbeid som er av felles interesse for kommunene og delegeres myndighet til å utgjøre/oppnevne styringsgruppe og ledelse for enkeltprosjekter.*
- *Den enkelte kommune har ansvaret for å holde kommunestyret orientert om arbeidet i rådet.*

Det gjennomføres et felles formannskapsmøte eller «Hadelandsting» årlig. Dette innarbeides i møteplanen. I et «Hadelandsting» innkalles formannskapsmedlemmene og relevant administrasjon i tillegg til representanter fra næringslivet blir invitert. På møtet tas det opp ulike temaer/ utfordringer for regionen og man ser på framtidige prioriteringer.

Avtale om samarbeidet og en revidering av reglementet bør komme på plass i 2021 med beskrivelse av formen på det regionale samarbeidet gjennom Regionrådet for Hadeland fremover.

I forhold til bemanning har regionadministrasjonen de seneste årene bestått av følgende: Daglig leder i 100% stilling - denne har hatt personalansvar for rådgiver i regionsekretariatet i 30-50% stilling og prosjektleder for «Hadeland – nært og naturlig» i 100% stilling. Tidligere år har også klimapådriver og andre prosjektledere vært en del av regionrådets bemanning.

I 2021 er det kun daglig leder i 100%, rådgiver i 30-50% og prosjektleder i 50% for Hadeland – nært og naturlig som tenkes videreført, og det er ønske om en prosjektleder for plan og strategiarbeid i 50%.

Det må også i 2021 jobbes med organisering, finansiering, formelle avtaler og form på det framtidige regionale samarbeidet.

3. Økonomiske rammer

Finansiering av satsinger og prosjekter i Hadelandsregionen har tom 2020 vært via partnerskapsavtaler mellom Innlandet og Viken Fylkeskommuner og de tre Hadelandskommunene. Fylkeskommunene har bidratt med 2 500 000,- totalt mot at kommunene har bidratt med 1 000 000,-.

HADELAND

Partnerskapsavtalen har også regulert beslutningsmetodikken som stadfester at avgjørelser skal fattes gjennom konsensus.

Driftsmidler kommer i tillegg og har vært delt likt mellom kommunene. Drift går til lønn for daglig leder og fasilitering av politiske møter, og er totalt på ca 1 mill kr årlig. Innlandet FK har i tillegg betalt halvparten av daglig leders lønn.

Med regionreformen som tredde i kraft 1.1.2020 ble regionens kommuner delt mellom Innlandet og Viken Fylkeskommuner. Det har vært usikkerhet rundt en modell for finansiering av et videre regionalt samarbeid på Hadeland. I 2020 ble det slik at både Viken og Innlandet bidro med midler slik at en felles partnerskapsavtale kom på plass med kommunene også i 2020. I 2021 vil derimot ikke Viken fylkeskommune overføre partnerskapsmidler, men i stedet se på mulighet for å betale ut prosjektmidler til regionen. Innlandet fylkeskommune vil dermed også kun betale ut partnerskapsmidler tilsvarende Vikens bidrag.

Jevnaker kommune valgte i november 2020 at kommunen skal gå ut av Regionrådet for Hadeland IPR, og kun være med i det formelle samarbeidet i Ringeriksregionen. De har allikevel økonomiske forpliktelser til Hadeland i 2021 jfr kommuneloven.

Det ser uansett ut som at den økonomiske rammen i årene fremover for Regionrådet for Hadeland IPR vil bli mindre forutsigbar og at det må jobbes for ekstern finansiering via prosjektsøknader både til Viken FK og andre eksterne aktører. Se ellers kapittel 5 om budsjett for 2021.

HADELAND

4. Satsingsområder:

Regionrådet for Hadeland har hatt noen faste satsinger, mange korte eller langsiktige prosjekter og noen fokusområder som prosjektlederne har jobbet sammen om på tvers av prosjektene. Regionen har også støttet flere lokale initiativtakere som bidrar aktivt til å øke attraktiviteten i regionen når det gjelder arrangement, kulturliv og langsiktig stedsutvikling.

Bærekraft er et nøkkelord for den økonomiske, sosiale og miljømessige utviklingen av regioner. Hadeland har i mange år vært i front på energieffektivisering, fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp. Det har vært et mål at regionen skal være et attraktivt sted for økologisk landbruk, bioøkonomi, grønt byggeri og innovative grønne anskaffelser. Hadelandskommunene har hatt egen klimapådriver i mange år. Det er ingen dedikert stilling for dette nå, pga omorganisering og usikkerhet.

Smarte steder som skaper gode møteplasser og opplevelser i hverdagen både for innbyggere og besøkende er viktig for å være en attraktiv region nær Oslo. Hadeland har høy aktivitet av kultur- og naturopplevelser for alle livets faser.

HADELAND

Hadeland – nært og naturlig

De største satsingsområdene de siste årene har vært gjennom «Hadeland - nært og naturlig» (HNN). Satsningen har som mål at Hadeland skal bli en attraktiv region for tilflyttere, besøkende og næringsetablerere. En prosjektleder i 100% stilling har jobbet med underprosjekter knyttet til kommunikasjon og markedsføring, stedsutvikling og næringsutvikling. Den tyngste delen handler om markedsføring og kommunikasjon, blant annet via nettsider og sosiale media. I tillegg har prosjektleder jobbet tett på og støttet aktører som har jobbet frem store arrangementer og lokale matopplevelser på Hadeland.

Ordførere og rådmenn i de tre kommunene er styringsgruppe for Hadeland – nært og naturlig. Satsingen har de siste årene hatt en økonomisk ramme på ca 1 200 000,- inkl lønnsmidler til prosjektleder. Hvert år presenteres prosjektmandat med innhold og budsjett for regionrådets politikere. Janka Stensvold Henriksen er prosjektleder, og har hatt stillingen siden 2016. For tiden er hun i foreldrepermisjon, og stillingen har for tiden ingen vikar. I 2021 vil hun kun være ansatt i 50% stilling. Rammen er derfor justert ned til 800 000,- for lønn og tiltaksmidler.

Hadeland – nært og naturlig har vært den viktigste satsingen for Regionrådet for Hadeland IPR i mer enn 10 år. Selv om prosjektene nå kun har prosjektleder i 50 % er det viktig med midler til tiltak for synliggjøring av regionen også i årene

HADELAND

fremover. Prosjektet må allikevel spisses, og ha hovedfokus på synliggjøring og markedsføring.

Påvirkning og samfunnskontakt

Mye av jobben til prosjektlederne og daglig leder er å jobbe for Hadeland i ulike sammenhenger. Det å ha gode nettverk og påvirke aktører så Hadeland blir satt på kartet er viktig. Fremme regionens interesser overfor overordna myndigheter og andre premissleverandører, og avgi felles uttalelser i saker som er viktige for regionen er også noe regionadministrasjonen jobber mye med. Det jobbes også for å utvikle og følge opp regionale planer og strategier.

Samarbeid for å skape arenaer der næringsliv, utdanningsinstitusjoner og offentlige myndigheter samhandler samt samhandle med det øvrige lokale virkemiddelapparatet for å fremme næringsutvikling er også en viktig jobb. Blant annet er regionadministrasjonen med og arrangerer den årlige Hadelandskonferansen.

Samferdselsprosjekter/ Stor-Oslo Nord

Det har vært viktig for Regionrådet å jobbe med og støtte samferdselsprosjekter i regionen vår. På Ringerikssiden har det vært jobbet med planlegging av Ringeriksbanen og bedre vei på E16. Dette har Regionrådet for Hadeland støttet tom 2020.

Prosjektet Stor-Oslo Nord ble startet sommeren 2012 av kommunene Gjøvik, Nittedal, Gran, Lunner, Østre Toten, Vestre Toten, Nordre Land og Søndre Land. Formålet med prosjektet er å korte ned reisetiden til og fra Oslo med bil på RV4 og med tog på Gjøvikbanen. Prosjektet er finansiert som et spleiselag og har fått

HADELAND

partnerskapsmidler fra Hadeland i flere år. Det anbefales at Stor-Oslo Nord også i 2021 får overført partnerskapsmidler.

Stedsutvikling

I flere år har kommunene blitt enige om stedsutviklingsprosjekter på Hadeland som har fått støtte fra Regionrådet for Hadeland. I dialog med kommunene blir man enige om hvilke prosjekter og aktører som skal få støtte. Prosjektleder for Hadeland – nært og naturlig har tidligere fulgt opp stedsutviklingsprosjektene. Med redusert stilling for prosjektleder i HNN vil det ikke være kapasitet til oppfølging av stedsutvikling, men det vil jobbes for regional oppfølging av stedsutvikling i kommunene også i 2021.

Næringsutvikling

Prosjektet «Hadeland – nært og naturlig» har også hatt fokus på arbeid for næringsutvikling på Hadeland. Dette har skjedd både gjennom markedsføring, samarbeid med Hadelandshagen om Hadelandskonferansen og annet, og med direkte kontakt med næringslivet. I tillegg har regionadministrasjonen og daglig leder alltid jobbet med påvirkning regionalt og nasjonalt for positive effekter for lokalt næringsliv. Det vil i 2021 også jobbes videre med dette selv om prosjektleder i HNN har mindre kapasitet pga redusert stilling.

Næringsstrategi

Det har i et par år vært jobbet for en felles næringsstrategi og et næringsbarometer for Hadelandskommunene. Dette arbeidet har vært utført av regionadministrasjonen og Hadelandshagen i tillegg til å kjøpe noe ekstern kompetanse. Prosjektet med næringsbarometer er fullført, men det kreves både oppfølging og noe midler fremover for oppdatering av næringsbarometeret. I tillegg bør arbeidet med næringsstrategi fullføres, og det er ansatt en prosjektleder i 50% fom juli 2020 som skal arbeide med ferdigstillelse av denne i tillegg til annet plan- og strategiarbeid i 2021.

HADELAND

Festivalsamarbeid

Regionen hadde for noen år siden en arrangementsutvikler som har vært prosjektleder for utvikling av store regionale og nasjonale prosjekter på Hadeland, og for å utvikle festivaler og nettverk for å formidle kortreist kvalitetsmat fra Hadeland. Regionrådet for Hadeland brukte i 2019 også partnerskapsmidler på disse satsingene, med prosjektleder for «Hadeland – nært og naturlig» som har jobbet for dette sammen med eksterne aktører. I 2021 er det fra ulike festivaler på Hadeland ønske om en prosjektlederstilling i 50% for et festivalsamarbeid, og Regionrådet for Hadeland vil motta en søknad om støtte til dette.

HADELAND

Drift av Regionrådet for Hadeland, Hadelandstinget og planarbeid

Det skulle vært startet et arbeid med revidering av Regional Plan for Hadeland i 2020. Styringsgruppe for dette arbeidet er Regionrådet for Hadeland. Dette arbeidet har vært utsatt pga usikkerhet rundt Jevnakers rolle i Hadelandssamarbeidet videre. Men i 2021 er det viktig at det gjennomføres en revidering. Som nevnt tidligere er derfor en egen prosjektleder i 50%, Øyvind Sørli, ansatt fom juli 2020 som prosjektleder for slikt plan- og strategiarbeid.

Det skal som tidligere år også holdes et Hadelandsting med deltakere fra Regionrådet, formannskapene, næringslivet og aktuell administrasjon.

Daglig leder og rådgiver i regionadministrasjonen fasiliterer regionrådsmøtene, skriver saker til politisk behandling og er organisatorer for å utføre beslutninger som tas. Til slutt skal jo daglig leder og regionadministrasjonen forvalte partnerskapsmidler, og andre midler som tilligger Regionrådet, og behandle og følge opp det årlige handlingsprogrammet og budsjettet.

Hadeland Utvikling

Regionrådet for Hadeland har i flere år samarbeidet tett med næringshagen for Gran og Lunner – Hadelandshagen. En mulighet for det regionale samarbeidet fremover er å styrke dette samarbeidet enda mer, og at regionadministrasjon, næringsrådgivere, lokalt næringsliv og Hadelandshagen jobber tettere og mer sømløst. Også ved å sitte fysisk sammen i egnede lokaler. Dette samarbeidet kan man kalle «Hadelandsregionen Utvikling», og Regionrådet har ved flere anledninger uttrykt ønske om en organisering på denne måten.

HADELAND

5. Budsjett 2021

Det er veldig utfordrende å sette opp et budsjett for Regionrådets bruk av midler i 2021. Det er flere grunner til dette. Det er ikke klart hva som er igjen av midler fra 2020. Det er heller ikke signert partnerskapsavtale med Viken og kommunene. Men det er bestemt fra Vikens side at de ikke overfører partnerskapsmidler til regionene, men at det må søkes prosjektmidler. Det betyr også at Innlandet avventer med partnerskapsmidler til Hadeland siden de bidrar kun hvis Viken også gjør det.

Jevnaker har besluttet å gå ut av Regionrådet for Hadeland IPR fom 1.1.2022, men har allikevel noen økonomiske forpliktelser for 2021. Den nye partnerskapsavtalen med Innlandet Fylkeskommune har åpnet opp for å benytte midlene til driftsoppgaver. Dermed brukes også i 2021 partnerskapsmidler til lønn og drift for ansatte i regionadministrasjonen.

Budsjettet nedenfor er derfor kun et foreløpig forslag, og det endelige budsjettet vil legges frem når regnskapet for 2021 er klart, og man vet mer om mulige fylkeskommunale midler og Jevnakers andel.

Regionadministrasjonen har i flere år ønsket å løfte frem utviklingsprosjekter som vi mener bygger opp under allerede vedtatte satsninger og regionens profil, samt

HADELAND

korresponderer med Regional plan for Hadeland. Det er tenkt videreføring av satsinger men ikke oppstart av nye i 2021 pga usikkerhet for videre regionalt samarbeid.

Regionrådet ligger an til et overskudd for 2020. Mindreforbruket har bakgrunn i covid-19 pandemien og Jevnakers utredning om regiontilknytning. Flere planlagte prosjekter for 2020 har på grunn av disse utfordringene ikke blitt gjennomført.

Totalbeløpet for disponible partnerskapsmidler er derfor usikkert og vil bli justert etter at regnskapet for 2020 er avsluttet. Det antas at partnerskapsmidler overført til fond pga mindreforbruk tilsvarer ca **3 mill.**

Kommunene har årlig betalt inn 333 000,- hver som andel til partnerskapsmidler, i tillegg til årlige driftsmidler (som er ca 250-300 000,- per kommune, se budsjett lenger ned). Jevnaker kommune har bestemt seg for å melde seg ut av det formelle Hadelandssamarbeidet gjennom Regionrådet for Hadeland IPR. De har allikevel et års oppsigelse og økonomiske forpliktelser i 2021 jfr kommuneloven. Jevnaker har bestemt at det ikke bevilges egne partnerskapsmidler i 2021. De vil kun bidra med sin andel av drift. Total overføring av partnerskapsmidler fra Gran og Lunner kommune er derfor ca **670 000**. Tilbakeføring av midler fra Randsfjordmuseene i 2020 fra prosjekt Nasjonalt Glassmuseum er ca **160 000,-**.

Viken FK har sagt at de kun vil betale ut prosjektmidler i 2021 og ikke generell overføring som partnerskapsmidler. Innlandet FK vil betale ut opp til 1 250 000,- til Hadeland lik Vikens overføring. Denne usikkerheten rundt fylkeskommunale midler medfører at vi i denne omgang kun budsjetterer med kommunenes andel i 2021. Det vil utover året bli jobbet med prosjekter som kan utløse midler fra fylkeskommunene.

Det er viktig å huske at Gran kommune har arbeidsgiveransvar for de som jobber i regionadministrasjonen og/eller med prosjekter gjennom Regionrådet for Hadeland. Også i 2022 og videre framover må de økonomiske lønnsforpliktelser være forutsigbare.

HADELAND

Budsjett for bruk av partnerskapsmidler 2021:

Totalt **3 840 000,-**

Interne prosjekter:

- **Hadeland – Nært og naturlig** 800 000,-
Regionens bo- og etablererprosjekt. Kommunikasjon og markedsføring, stedsutvikling og næringsutvikling. Gjennomføring i tråd med vedtatt prosjektplan som legges frem juni 2021 (prosjektleder i permisjon tom mai). Lønn til prosjektleder 50% og midler til tiltak.
- **Regionadministrasjon** 400 000,-
Rådgiver i regionsekretariatet 30-50% mm.
- **Prosjektlederstilling og arbeid med næringsstrategi- og regionalt planarbeid** 500 000,-
Gjennomføres i tråd med prosjektplan som legges frem på nyåret 2021
- **Omstilling og utredning** 100 000,-

Eksterne prosjekter:

- **Stedsutvikling** 500 000,-
- **Samferdselsprosjekter** 250 000,-
- **Festivalnettverk** 200 000,-
- **Randsfjordmuseene – mulighetsstudie** 160 000,-
- **Næringsbarometer** 100 000,-
- **Næringsstrategi** 100 000,-

Disponerte midler:

---

 3 110 000,-

Udisponerte midler: 730 000,-

HADELAND

Budsjett for drift av Regionrådet for Hadeland 2021:

Drift av Regionrådet innbefatter lønn til daglig leder inkl sosiale utgifter, fasilitering av politiske møter, og generelle driftsutgifter. Totale driftsutgifter varierer noe men totalt er det ca 1 200 000,- – 1 400 000,- per år. Innlandet fylkeskommune har tom 2020 betalt inn 450 000,- til deler av lønn for daglig leder. Men det er usikkert om dette vil fortsette i 2021. Kommuneloven tilsier allikevel at de har økonomiske forpliktelser. Kommunene har dekket resten av driftsutgiftene, ca 250 000,- - 300 000,- kr per kommune per år.

